

H. Haywood: Az amerikai négerkérdés

Nemrég jelent meg a Szikra kiadásában Haywood könyve, az első alapvető marxista tanulmány, mely az amerikai négerkérdéssel és erejével foglalkozik. A 13 milliós néger nemzet elnyomásának gyökere az iltetvényrendszer. Ebből a megállapításból kiindulva a szerző behatóan tárgyalja a „fekete övezet”ben uralkodó viszonyokat: a Dél iltetvényrendszerének történetét és struktúráját; a Wall Street és a déli oligarchia közötti viszonyt; a déli iltetvényrendszer fertelmes árnyékát; az északi gettókat, az iparban uralkodó demarkációs vonalat.

A szerző részletesen taglalja a néger nép harcát a földért, az egyenlőségért és a szabadságért. Tudományos érvekkel bizonyítja a négernek nemzeti felszabadító küzdelmének jogosultságát.

A szerző szabatos, logikus, marxista érveléséről ad fogalmat az alábbi szemelvény:

A bonyolult amerikai négerkérdést akkor oldhatjuk meg, ha úgy tekintjük, mint egy elnyomott nemzet problémáját. Az Egyesült Államok határain belül és egyetlen központi kormány hatáskörében nem egy, hanem két nemzet él: egy uralkodó fehér nemzet angol-szász oligarchiával és egy alárendelt fekete nemzet.

Ellentétben a bevándorolt fehér kisebbségekkel, a néger, akiknek alacsonyabbrendű helyzetét megpecsételi színrük, a mai gazdasági és társadalmi viszonyok mellett nem olvadhatnak be az amerikai közösségbe, mint egyenrangú állampolgárok. A bevándorlás a gyakorlatban még fehér kisebbségek nagyrésze számára is korlátozva van. Mindaddig, míg a déli helyzet változatlan marad, nincs remény, hogy a néger felszabaduljon.

De azzal, hogy a néger „kisebbség”-nek sorolják be, nem adnak választ George W. Cable-nek, a néger jogok kiváló harcosának rég feltett kérdésére: miért nincs a lakosság egytizedének, amely az Egyesült Államokban született, és jog szerint a nemzet elválaszthatatlan részét képezi, ugyanolyan teljes állampolgári joga, mint amilyen akkor volna, ha nem Afrikából, hanem Európából származna. Mert valóban, mint ahogy Cable mondja, a néger Amerikában „örök idegen” marad.

Az amerikai fekete lakosság üldözésének politikája az évek folyamán azt eredményezte, hogy a néger gazdaságilag, törvényelmélet, kulturálisan és Délen földrajzilag is elkülönített lett. A néger amerikai. Teremtésénél mindazoknak a társadalmi és gazdasági harcoknak, amelyek Amerikát kialakították. De a néger különös fajta amerikai, mert elnyomása különválasztotta az uralkodó fehér nemzetől. A körülmények nyomása alatt a néger nép kifejlesztette a nemzet minden jellemző vonását.

Az Egyesült Államok néger népének története kétségtelesen egybefüzdődik az amerikai nép történelmével. De ha nem mondanánk többet, meghamisítanánk a néger nép különös történetét és elkülönítését az amerikai kapitalizmus történetét. Mert egyrészt ott voltak az uralkodó fehér népek és ők kezdetől fogva különböző osztályokba tartoztak. A négerket azonban különleges módon kényeztetették bele az amerikai történelem folyamába: mint elnyomott rabszolgákat, akiknek jelen

helyzetén még mindig látszanak a rabszolgaság nyomai.

A rabszolgaság kérdése — mondotta Marx — egy fél évszázadon keresztül az amerikai történelem hajtóereje volt. A kérdést csak a második amerikai forradalom, a polgárháború és az újjáépítés oldotta meg.

Most másodszor merült fel a remény, hogy a néger teljesen befogadják az amerikai életbe, mint szabad és egyenrangú állampolgárt és minden amerikai — fehér és néger — egy nemzetben egyesül. De a forradalom megint sikertelen volt, a néger most sem nyerte el a teljes jogú állampolgárságot.

A négerektől ismét megtagadták a győzelem gyümölcseit, amelynek kivívásához ők is hozzájárultak. Mint az 1776-os forradalomban, úgy most ismét a néger teljes szabadságának csak a küszöbét jutott el. A nem kívánatos betolakodó előtt becsapják az ajtót. Ez a második nagy

vereség megghiúsította reményeit, hogy demokratikusan beolvadjon az amerikai nemzeti életbe.

Az imperializmus kifejlődése, a trösztök és monopóliumok korszaka a századforduló idején, a fehér uralkodó osztály zsarnokságát még jobban fokozta. Az eredmény az lett, hogy a néger még jobban kitaszították az amerikai demokratikus vívmányokból, még mélyebb elszigeteltségbe süllyesztették. A fináncoligarchia uralomra jutása az amerikai gazdasági és politikai életben, kizárta a lehetőséget, hogy a négerék és fehérek békésen, demokratikusan összeolvadva, egységes amerikai nemzetet alkossanak. Ezért a néger egyenjogúság kérdését csak a néger teljes nemzeti kifejlődésének útján lehet megoldani. A négerkérdés most már határozottan egy elnyomott nemzet problémája, amely nemzeti szabadságra törekszik a fő ellenséggel, az imperializmussal szemben.

Jelentés a hercegszántói vezetőségválasztásról A délszláv fiatalok is ott vannak a DISz újonnan választott vezetőségében

Hercegszántón a DISz fiataljai nagy érdeklődés mellett tartották meg új vezetőségválasztási gyűlésüket. A vezetőségválasztó gyűlésen a magyar anyanyelvű fiatalokkal együtt ott voltak teljes számmal a DISz délszláv anyanyelvű fiataljai is. Matiz János tükéri beszámolója során számot adott a DISz eddigi munkájáról, kifejezést adva annak a lelkesedésnek, amellyel a fiatalok a kultúr munkákból kivették a részüket. A DISz mindenkor érezte a Párt támogatását, de hogy a jövőben munkájukat még eredményesebben tudja kifejteni, a Párt fokozottabb támogatását kérte a megválasztásra kerülő új vezetőség számára.

Ezután sor került az új vezetőség megválasztására. A fiatalok, de különösen a délszláv ifjúság ébersége résen volt, amikor a jelölőbizottság az új vezetőség megválasztására előterjesztését megtette. Az éberség felfedezte, hogy olyan is be akarja magát csempészni soraikba, aki eddig rossz és kártevő munkájával mindenkor azon volt, hogy a hercegszántói DISz szervezeti életét megbontsa és eredményei elé, azok továbbfokozásának gátat emeljen. A délszláv és a magyar fiatalok leplezték Bránka Kovácsot. Bránka Kovácsot töröl-

ték is a jelöltek névsorából, majd megválasztották az új vezetőséget, melynek tagjai lettek: Nagy István, Matiz János, Matia Blazsev, Molnár Rózsa, Reisz Teréz, Bodó Ana, Ternák Sándor, Milivoj Mándity, Milivoj Bunsity. Az új vezetőség titkárnak Nagy Istvánt választotta.

A megválasztott új DISz-vezetőséget kis útbörök köszöntötték délszláv és magyar nyelven. Milivoj Mándity pedig az új vezetőség nevében ígéretet tett, hogy a magyar-délszláv testvéri barátság további elmélyítésével kövelik a Párt útmutatásait és Rákosi elvtárs tanításait, hogy munkájukkal mindenkor ikérdemeljék a beléjük helyezett bizalmat.

Népellenes törvényjavaslatokat hagyott jóvá a norvég parlament alsóháza

A norvég parlament alsóháza jóváhagyta a kormány ügynevezett rendkívüli törvényjavaslatát, amelyek a lakosság demokratikus jogainak eltörlésére irányulnak. A törvényjavaslatok megvitásának kezdete előtt a norvég nép számtalan tiltakozó táviratban és levélben követelte a törvényjavaslatok betiltását.

A Balkán háborús gyujtogatója

A provokátor Tito, a béke, a szabadság és a demokrácia leggonoszabb ellensége, azzal hízlegleg be magát az imperialista ragadozóknál, hogy a háború felgyújtására a Balkánon, engedelmesen készenlétben áll. Brewster amerikai szenátor, aki nemrég járt Belgrádban, leplezetlen elragadtatással jelentette ki, hogy egyes nyugateurópai csatlósok, „melyeknek az Egyesült Államok fegyvereket szállít, talán kevésbé lesznek hajlandók a Szovjetuniónj ellen harcolni, mint Tito.”

Az angol-amerikai háborús gyujtogatók most a belgrádi fasiszta banda főnöke köré tömörítik Délkelet-Európa összes reakciós erőit, s új agresszív „tengelyeket” és „blokkokat” kalápnak össze!

Tito még tavaly egyik Washingtonhoz és Londonhoz intézett jegyzékében, könyörgött gazdáinak, hogy „tekintsék Jugoszláviát egyenlő jogúnak az Egyesült Államok és Anglia nyugati szövetségesei közt.” Ez egyenes utalás volt arra, hogy a belgrádi urak, ha még nem is hivatalosan, de csatlakoznak az Északatlanti Paktumhoz.

Az amerikai agresszorok bevették Jugoszláviát katonai-stratégiai támaszpontjaik láncolatába, amely Ausztrián, Olaszországon, Görögországon és Törökországon keresztül vonul. Ezt követően 1950 elején az Egyesült Államok uralkodó körei úgynevezett „keleteurópai stratégiai tervet” fogadtak el, melyben külön foglalkoztak a belgrádi klikknek szánt hadianyagszállítások kiszélesítésével. Sőt, mi több, az amerikai imperialisták belgrádi északkeletjüket, George Allen személyén keresztül, mint a „Neues Wiener Tageszeitung” jelentette, biztosították Titót, hogy „katonai vonatkozásban a Truman-elvvel ugyanúgy kiterjesztik Jugoszláviára, mint Görögországra és Törökországra.”

Ettől kezdve a belgrádi gyujtogató nyitabb kezdet lenni beszédeiben. Abban a beszélgetésben, amelyet a londoni „Times” tudósítójával folytatott kevéssel az amerikai fegyveres beavatkozása előtt, Tito kijelentette, hogy ha új háború kezdődik, akkor „a nyugati oldalt fogja támogatni”, vagyis az imperialisták táborát. Tito ezt a nyilatkozatát tettekkel is megerősítette, mert tengerentúli gazdáinak parancsára aktív közreműködött az agresszív Athén-Belgrád „tengely” megalapításában és a földközi-tengeri blokknak, az Északatlanti Szövetség fióktézetének összetételében.

Azoknak a tárgyalásoknak az eredményeképpen, amelyeket Tito az elmúlt nyáron Brioni-szigetén amerikai katonai és politikai tanácsadókkal folytatott, új, piszkos üzlet jött létre: a belgrádi Führer teljesen a Pentagon, a háborús gyujtogatók vezérkara szolgálatába állította hadseregét. Imperialista gazdáinak első követelésére Tito a Brioniban kötött egyezmény alapján kötelezte magát, hogy Jugoszlávia haderejét az Atlanti Blokk ügynevezett katonai bizottságának közvetlen rendelkezése alá bocsátja.

Tito Jugoszláviája a Wall-Street expanzionistáit nemcsak gazdag természeti erőforrásai miatt érdekli, hanem különösen stratégiai helyzeténél fogva, lévén a legelőnyösebb hídfő a népi demokratikus országok, Albánia, Bulgária, Románia és Magyarország határain. Ebben a vonatkozásban roppant jellemző Truman nemrég nyilvánosságra hozott üzenete, amelyben felhívja az Egyesült Államok kongresszusának vezetőit, hogy nyújtsanak támogatást a Titoklikknek „az amerikaiak stratégiai és politikai érdekeinek” védelmé érdekében a Balkánon — Truman ebben az üzenetében nem titkolja, hogy „Tito rendelkezik a

legnagyobb haderővel Európában a Szovjetunión kívül”. Mindebből kiviláglik, hogy a belgrádi gyujtogató most nemcsak az ország természeti kincsait, hadseregét, hanem Jugoszlávia területét is még mohóbb slétséggel adja el amerikai dollárokért katonai hídőnek, — mindössze annyi a különbség, hogy régebben mindezt burkoltan tette, most pedig nyíltan teszi.

A jugoszláv nép növekvő békemozgalmi a belgrádi fasiszta banda főnökét, aki az imperialisták kalandos tervét óhajtja megvalósítani a Balkánon, kiközösítő lelki egyensúlyából. „A háború és a béke kérdéséről dönteni — hangoztatja demagóg beszédeiben Tito, — a kormányok, nem pedig a nép dolga.” És parancsot adott, hogy zárjanak mindenkit koncentrációs táborba, aki agítálni mer a békéért, vagy alá meri írni a stockholmi felhívást. Tito nem titkolja ellenséges viszonyát azokkal a jugoszláv hazafiakkal szemben, kik a kegyetlen rémuralom ellenére napról-napra erősebben harcolnak a békéért és a demokráciáért. A jugoszláviai nők októberi kongresszusán fenyegetően jelentette ki: „Itt-ott egy-egy emberi letartóztatunk, de tudja meg mindenki, aki hallgat propagandájukra, bárki legyen is, önmagát semmisíti meg, függetlenül attól, kicsoda: magasállású vezető-e, vagy közönséges polgár. Mindegy.”

Tito ugyanakkor, amikor dühöngve áll bosszút a jugoszláv hazafiakon, kiengedi a börtönökbe a hitleri háborús bűnösöket. Azokat a gyilkosokat, akiknek a kezét a jugoszláv nép vére festette pirosra szabadon bocsátják. Nyugat-Németországba és Ausztriába küldik, ugyanazoknak a háborús bűnös táboroknak a rendelkezésére, akik még nem is olyan régen fasiszta hadseregeket vezettek és Európa számos országát dúlták fel.

Tito minden beszédeiben igyekszik igazolni azt a bűnös tevékenységet, amely Jugoszlávia lázas militarizálásával kapcsolatos egy balkáni háborús agresszió végrehajtása céljából. Az, hogy a jugoszláv nép tönkre megy a gyarmati kizsákmányolástól, hogy hihetetlen szenvedéseket és nélkülözéseket él át a mindenütt uralkodó éhségtől, egyáltalán nem izgatja a fasiszta diktátort. Beszédei sokban emlékeztetnek Hitler hisztériás beszédeire. „Nekünk mindenekelőtt erős hadsereget kell teremtenünk...” „Nekünk fegyverkezniünk kell, nem pedig egy jobb élet lehetőségeiről fecsegni...” — Ime, mire buzdítja most Tito a vele egyháron pendülőket.

Es nem csupán buzdítja!

A Tito-hadsereg létszám tekintetében már háborús hadsereg. A terrorista rendőrsztagokkal együtt több, mint egymillió emberből áll. Jugoszlávia adriai tengerpartján amerikai szakemberek felügyelete alatt erőltetett ütemben épülnek új kikötők, a régieket pedig az Egyesült Államok és Anglia hadihajói részére építik át. A népi demokráciák barátai meglehetősen nagy számban épülnek a repülőterek és a különleges le szálló terek amerikai „repülő erődök” és légiőkezes repülőgépek számára. Tito óriási katonai táborra alakította át Jugoszláviát.

Jugoszlávia népi tömegei tisztában vannak azzal a veszéllyel, amely hazájukat fenyegeti. Ezért az országban napról-napra erősödik a harc a fasiszta zsarnokok és az idegen rabszolgatartók ellen. Ez az oka, hogy a jugoszláv dolgozók, megszilárdítva egészségüket, egyre határozottabban szembeállnak a Balkán Titó-féle háborús gyujtogatóival, s megghiúsítják Titók imperialista gazdáinak bűnös tervét.

(V. Kirszanov cikke.)

Ideológiai, szépirodalmi, tudományos, ifjúsági, ismeretterjesztő és szakkönyveket

vásároljon a KÖNYVESBOLT

Kiskereskedelmi Vállalat, Baja, Eötvös-u. 2.
Kalocsa, Szent István-út 31.
Kecskemét, Nagykőrösi-utca 7.
Kiskőrös, Fő-tér 6.
Kiskunfélegyháza, Petőfi-tér
Kiskunhalas, Lenin-tér 6. szám alatti

könyvesboltjaiban

Kérjük a hirdetőinket, hogy az újságba szánt hirdeteiket mindig a megjelenés előtt való nap 12 óráig sziveskedjenek feladni.